

Remissvar till SOU 2026:25 – Ett smittskydd för framtiden.

Inledning

Regionen lämnar följande samlade bedömning av slutbetänkandet Ett smittskydd för framtiden (SOU 2026:25). Bedömningen utgår från hur förslagen sammantaget bidrar till ett modernt, rättssäkert och ändamålsenligt smittskydd samt hur de kan omsättas i praktisk regional tillämpning.

Avskaffad informationsplikt vid hiv

Regionen bedömer att förslaget att avskaffa generell informationsplikt vid sexuella kontakter för personer med hiv är välavvägt och förenligt med modern medicinsk kunskap (U=U). En ordning där informationsskyldighet endast kan ges som individuell förhållningsregel vid faktisk smittrisk stärker proportionalitet och skydd för personlig integritet. Förslaget förutsätter dock tydliga nationella kunskapsstöd för att säkerställa likvärdig och rättssäker tillämpning i hela landet.

Förskjutning mot frivillighet, råd och stöd

Regionen ser positivt på att smittskyddsarbetet tydligare baseras på frivillighet, samförstånd och individanpassade råd. Att förhållningsregler ska användas restriktivt och först när andra åtgärder inte är tillräckliga bedöms stärka både rättssäkerheten och förtroendet mellan patient och vård och ligga i linje med smittskyddslagens grundprinciper.

Flexiblare sjukdomsklassificering och kostnadsfri vård

Regionen bedömer att möjligheten att erbjuda kostnadsfri vård även för vissa icke-allmänfarliga smittsamma sjukdomar är en viktig komponent i ett förebyggande smittskydd. Förslagen kan sänka trösklar för provtagning och vårdsökande och därigenom stärka tidig upptäckt och smittspårning. En återkommande, strukturerad översyn av sjukdomsklassificeringarna är därför särskilt angelägen.

Personuppgiftshantering och avskaffad rikskod

Regionen bedömer att ett borttagande av rikskod kan vara motiverat ur ett smittskyddsperspektiv, men att det förutsätter ett förstärkt och tydligt integritetsskydd. En sådan förändring bör föregås av en genomgripande översyn av Sminet och personuppgiftsbehandlingen samt klara begränsningar till vilka uppgifter som är nödvändiga.

Pandemiberedskap och nationell samordning

Regionen bedömer sammantaget att förslagen om stärkt pandemiberedskap, tydligare roller och nationell samordning har potential att förbättra samhällets robusthet och handlingskraft vid framtida kriser. För att uppnå likvärdig tillämpning krävs dock tydliga nationella riktlinjer och ett långsiktigt stöd till regionerna.

Smittskyddsläkarens roll och organisatoriska placering

Regionen bedömer att en tydligare reglerad roll för regional smittskyddsläkare och en placering direkt under eller nära regionens högsta ledning är positiv och ändamålsenlig. Detta stärker mandat och kontinuitet, särskilt i kris- och beredskapssituationer. För att få fullt genomslag krävs dock att rollen ges faktisk tillgång till beslutsforum, tydliga styrsignaler och adekvata resurser.

Sammanfattande slutsats

Regionen bedömer sammantaget att betänkandet innehåller flera nödvändiga och välavvägda reformer som stärker smittskyddets legitimitet, effektivitet och rättssäkerhet. För att förslagen ska få avsedd effekt betonas behovet av tydliga nationella vägledningar, långsiktiga organisatoriska förutsättningar och ett fortsatt nära samspel mellan stat och region.

Med vänlig hälsning
Shah Jalal

Smittskyddsläkare, Förvaltningschef
+4626155309
shah.jalal@regiongavleborg.se
www.regiongavleborg.se

Region Gävleborg
Smittskydd Gävleborg